

Onderwerp

Integraal Zorg Akkoord: bestedingsplan 2025 regio Rijk van Nijmegen

Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Behandeldatum	6 mei 2025
Portefeuillehouder	C.M.H. Daemen	Status	Openbaar

Advies

1. Het bestedingsplan 2025 SPUK IZA Rijk van Nijmegen vast te stellen waarmee de SPUK IZA middelen van €2.552.970, opgenomen in de Programmabegroting WWZ (E600078-014) voor 2025 worden ingezet. In het bestedingsplan wordt ingezet langs een vijftal lijnen: versterking ketenaanpakken, bevordering mentale gezondheid, gezond ouder worden, gezonde leefstijl en de organisatorische structuur rond IZA.
2. Een bedrag van totaal € 926.599 aan de regiogemeenten (excl. Nijmegen) te beschikken om de kosten te dekken voor de uitvoering van opgenomen activiteiten uit dit IZA-bestedingsplan en dit bedrag ten laste te brengen van Programma WWZ, E600078-014.
3. Een subsidie te verlenen aan Pro Persona Connect van € 136.899 voor de regionale inzet rond collectieve GGZ-preventie en gezondheidsbevordering en dit bedrag ten laste te brengen van de SPUK IZA-regeling 2025, Programma WWZ, nr. E600078-014.

Aanleiding

In september 2022 is het Integraal Zorgakkoord (IZA) ondertekend door een groot aantal bij de zorg betrokken partijen, de VNG en het ministerie van VWS. Het doel van dit akkoord is om het Nederlandse zorgstelsel toegankelijk, goed van kwaliteit en betaalbaar te houden. Eind 2023 is het regioplan Rijk van Nijmegen vastgesteld in het netwerk Nijmegen op één lijn (NOEL) en door het college van Nijmegen als mandaatgemeente. Hierin is een aantal doelstellingen geformuleerd om de huidige en te verwachten knelpunten met betrekking tot de zorg in de regio aan te pakken. Deze doelstellingen hebben betrekking op de volgende onderwerpen: preventie, kwetsbare groepen, acute zorg, mentale gezondheid, arbeidsmarkt en digitale transformatie. Zorgorganisaties kunnen transformatieplannen indienen om IZA transformatiemiddelen ter beschikking te krijgen.

Het Rijk heeft voor gemeenten een Specifieke Uitkering IZA (SPUK IZA) beschikbaar gesteld om deze transformatie mede vorm te geven. In de regio Rijk van Nijmegen gaat dit om een bedrag van maximaal €2.552.970 voor 2025.

Beoogde impact: Uitvoering

Door als regiogemeenten samen te werken aan het IZA dragen we bij aan het toegankelijk en betaalbaar houden van de zorg in onze regio door het versterken van de sociale basis. Dit doen we door in te zetten op versterking van de drie thema's (mentale gezondheid, gezond ouder worden en gezonde leefstijl) die, in relatie tot het IZA, maatschappelijk en voor de zorg het meest belangrijk zijn.

Dit voorstel draagt tevens bij aan onderdelen van het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg:

Ambitie:

- We zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar.

Doel:

- De gezondheid van Nijmegenaren wordt bevorderd door een preventieve basisinfrastructuur en een integrale aanpak.

Argumenten

1.1 Het bestedingsplan toont de (vrijwel) volledige verdeling van de SPUK IZA middelen voor het Rijk van Nijmegen voor 2025 en is als regio gezamenlijk tot stand gekomen.

Sinds 2024 is de ambtelijke werkgroep IZA (regionaal) in overleg over de inhoudelijke uitvoer van de (SPUK) IZA. Er zijn diverse werksessies gehouden en er is regionaal een verkenning sociale basis uitgevoerd. Op basis van gezamenlijke criteria is regionaal beoordeeld waar de SPUK IZA het meest impactvol aan kan bijdragen. Dit proces heeft uiteindelijk geleid tot een drietal geprioriteerde onderwerpen: bevordering mentale gezondheid, gezond ouder worden en gezonde leefstijl. In het bestedingsplan is te zien hoe de middelen langs deze 3 thema's worden ingezet. We ondersteunen en versterken hiermee lopende initiatieven en geven (financiële) ruimte aan nieuwe projecten die van onderaf bijdragen aan een impactvolle transformatie. Alle opgenomen inzet, projecten en interventies dragen bij aan de IZA doelen en/of voorbereiding op de toekomst, maar zorgen niet voor structurele financiële verplichtingen.

Eind 2024 is reeds door het college besloten (onder voorbehoud van vaststelling van de stadsbegroting 2025) een deel van de SPUK IZA 2025 beschikbaar te stellen voor de versterking van de ketenaanpakken GALA (collegevoorstel 12 november 2024). Daarnaast is in 2024 besloten een deel van de SPUK IZA 2025 beschikbaar te stellen voor de organisatorische inrichting van de IZA structuren. Deze zijn apart benoemd bij het kopje financiën.

1.2 Het PFO Zorg & Welzijn is akkoord met het bestedingsplan SPUK IZA 2025 Rijk van Nijmegen.

In de samenwerkingsovereenkomst IZA hebben we als regiogemeenten vastgelegd dat het PFO Zorg en Welzijn afstemt over subsidies en financiële overeenkomsten namens de gemeenten. Belangrijke voorwaarde voor de IZA middelen is dat deze middelen regionaal worden ingezet. Op 10 april 2025 heeft het PFO Zorg en Welzijn ingestemd met het bestedingsplan SPUK IZA 2025 Rijk van Nijmegen.

2.1 De regiogemeenten krijgen een beschikking en kunnen hiermee op lokaal niveau uitvoer geven aan de IZA plannen.

Als mandaatgemeente ontvangt Nijmegen mede namens de andere gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen de rijksbijdrage SPUK-IZA. In verband met de kassiersfunctie wordt een deel van de ontvangen rijksbijdrage SPUK-IZA beschikt aan de regiogemeenten. Het betreft een totaalbedrag van € 926.599 als volgt verdeeld over de gemeenten (excl. Nijmegen).

Gemeente	Totaal aan IZA uitgaven 2025
Berg en Dal	€ 207.419
Heumen	€ 102.303
Druten	€ 119.150
Wijchen	€ 196.958
Mook-Middelkaar	€ 71.146
Beuningen	€ 229.623
Totaal	€ 926.599

Na besluitvorming worden bovengenoemde bedragen overgemaakt naar de afzonderlijke gemeenten. In deze genoemde bedragen zitten tevens de al reeds eerder toegezegde middelen voor de ketenaanpakken.

Voor de lokale aanpakken is er voor Nijmegen een bedrag van € 655.445 beschikbaar. Dit bedrag wordt op verschillende manieren besteed. Besluitvorming van deze besteding volgt via de reguliere procedures van de gemeente Nijmegen.

3.1 Regionaal aanbod Pro Persona Connect gericht op collectieve GGz-preventie en gezondheidsbevordering

Met Pro Persona maken we jaarlijks een afspraak over een regionaal aanbod collectieve GGz-preventie en gezondheidsbevordering. Afdeling preventie van Pro Persona Connect richt zich op het bevorderen van de mentale gezondheid door overdracht van kennis, aanleren van vaardigheden en het stimuleren tot actie, waarbij de zelfredzaamheid van personen wordt versterkt. Het regionale aanbod van Pro Persona Connect richt zich op een aantal risicogroepen ((jeugd, familieleden en naasten, mensen met lichte psychische klachten, bijv. migranten). Pro Persona Connect werkt zoveel mogelijk bottom-up en kijkt wat er in een wijk of gemeente speelt om van daaruit activiteiten te ontwikkelen en uit te voeren. Opdracht aan Pro Persona Connect is ook om nadrukkelijk aansluiting te zoeken bij relevante netwerken, organisaties en sleutelfiguren en samenwerking met andere spelers.

In totaal gaat het in 2025 om 1230 regionale uren. De interventies die regionaal aangeboden worden zijn interventies voor familieleden en mantelzorgers, de ADHD-groepen, gespreksgroepen voor nabestaanden na zelfdoding en de KOPP/KOV groepen (Kinderen van Ouders met Psychische en/of Verslavingsproblemen).

Kanttekeningen

1. Er is onduidelijkheid vanuit het Rijk over de structurele aard van de SPUK IZA middelen. Hierdoor is het niet altijd mogelijk geweest om duurzame of de meest impactvolle keuzes te maken. Uitgaand van de tijdigheid van de middelen is het bestedingsvoorstel met de inhoudelijk geprioriteerde thema's en activiteiten het meest impactvol. Alle opgenomen inzet, projecten en interventies dragen bij aan de IZA doelen en/of voorbereiding op de toekomst, maar zorgen niet voor structurele financiële verplichtingen.

Gesprek met de stad

Het bestedingsvoorstel is ambtelijk voorbereid door de betrokken regiogemeenten. Het bestedingsvoorstel is o.a. gebaseerd op het regioplan Rijk van Nijmegen dat in 2023 is vastgesteld. Verschillende zorg- en welzijnspartners uit de regio zijn betrokken bij de totstandkoming van dit regioplan.

Financiën

Gemeentelijke financiën IZA

Het Rijk stelt voor gemeenten een Specifieke Uitkering (SPUK) IZA beschikbaar om deze transformatie mede vorm te geven. In de regio Rijk van Nijmegen gaat dit om een bedrag van maximaal € 2.552.970 voor 2025. Alle opgenomen inzet, projecten en interventies dragen bij aan de IZA doelen en/of voorbereiding op de toekomst, maar zorgen niet voor structurele financiële verplichtingen. De toekenningen uit dit bestedingsvoorstel zijn enkel voor 2025. De middelen van de SPUK IZA kunnen niet worden overgeheveld naar volgend jaar. Alles wat niet is uitgegeven, moet worden terugbetaald aan het Rijk.

Overzicht

Een aantal elementen is reeds (onder voorbehoud) vastgesteld voor het college van de gemeente Nijmegen (12 november 2024). Deze onderdelen zijn grijs gearceerd in onderstaande tabel en in het bestedingsvoorstel (bijlage 1). Dit betreffen met name de onderdelen Organisatorisch en Ketenaanpakken. De overige rijen gaan over de besteding van de thema's mentale gezondheid, gezond ouder worden en gezonde leefstijl.

	Onderdeel	Korte omschrijving	Bedrag
1	Organisatorisch	Dit zijn de benodigde ambtelijke kosten voor coördinatie en uitvoering van de SPUK IZA én voor de aansluiting op NOEL.	€ 274.211
2	Versterking Ketenaanpakken	GALA middelen zijn ontoereikend voor veel onderdelen, vandaar een aanvulling van deze middelen.	€ 909.072

3	Bevordering Mentale Gezondheid	Deel van de middelen voor dit thema zullen toegevoegd worden aan het regioprogramma Jeugd verspreid over diverse interventies/pilots die bijdragen aan de IZA doelen. Daarnaast wordt er met 2 projecten ingezet op de preventie van mentale gezondheidsproblemen bij volwassenen en zetten we hiervoor nog extra in op (voorbereiding van) regionale uitrol van Welzijn op Recept.	€ 655.385
4	Bevordering Gezond Ouder worden	Verspreid over 2 initiatieven die zich richten op versterking van informele contacten tussen inwoners: Voorzorgcirkels en Inwonerinitiatieven.	€ 409.031
5	Bevordering Gezonde leefstijl	Voorbereiding implementatie Kind naar Gezond Gewicht en een pilot van een Gezondheidsplein om van te leren.	€ 153.950
Totaal			€ 2.401.649

Een klein gedeelte (€ 151.321) blijft voor nu onbested, dit geeft ruimte voor afwijkingen in ingeschatte kosten en onvoorziene kosten. Indien tegen het einde van het jaar niet besteed kan hier alsnog dekking voor gezocht worden.

Vervolg

Vervolg t.o.v. bestedingsplan 2025

Na vaststelling van dit bestedingsvoorstel zullen alle gemeenten de beoogde lokale middelen middels een beschikking ontvangen (zie bijlage 4 t/m 9). De regionale subsidies en kosten opgenomen in dit bestedingsvoorstel kunnen ten laste gebracht worden van de SPUK IZA 2025. Er zullen aanvullende lokale collegevoorstellen met subsidieverleningen volgen indien nodig. Er zal regionale coördinatie en afstemming blijven over de uitvoer en resultaten van de opgenomen projecten en interventies.

Vervolg 2026 en verder

We zijn in afwachting van de landelijke ontwikkelingen omtrent het IZA. Op dit moment vinden er onderhandelingen plaats aan de landelijke BO IZA tafel over de inhoud van het nieuwe of aanvullende akkoord. Dit zal opgevolgd worden, na het bekend worden van de voorjaarsnota, met een uitvoerbaarheidstoets. De uitkomsten hiervan zullen aan de eerstvolgende ALV van de VNG worden voorgelegd (juni 2025). Indien we zekerheid hebben over de inhoud van het nieuwe of aanvullende IZA akkoord en bijbehorende financiële middelen, zullen wij onze gemeentelijke regionale IZA koers gaan herijken. Dit is beoogd voor begin september 2025.

Bijlagen

1. Bestedingsvoorstel SPUK IZA 2025 Rijk van Nijmegen
2. Concept beschikking Berg en Dal
3. Concept beschikking Beuningen
4. Concept beschikking Druten
5. Concept beschikking Heumen
6. Concept beschikking Mook & Middelaar
7. Concept beschikking Wijchen
8. Subsidieaanvraag Pro Persona Connect
9. Conceptbeschikking Pro Persona Connect